

LỐC VÀ MƯA LỚN TẠI BA VÌ - SƠN TÂY (HÀ TÂY)

KS. ĐỖ HUY THÀNH

Đài KTTV liên tỉnh Hà Tây - Hòa Bình

Chiều ngày 10 tháng V năm 1993, một trận lốc kèm mưa lớn đã xảy ra ở khu vực Ba Vì - Sơn Tây. Phạm vi hoạt động của trận lốc có chiều dài khoảng 10km, chiều rộng gần 1 km. Tại trạm KTTN Ba Vì, buổi trưa trời oi bức. Hồi 11h10ph một khối mây vũ tích xuất hiện từ hướng tây, chỉ sau 20 phút mây bao phủ kín trạm, bầu trời đen ngịt, liền sau đó dông bắt đầu xuất hiện, cường độ dông tăng dần và có kèm theo sét. Từ 13h35ph bắt đầu đổ mưa rào, cường độ tăng dần, mưa rào mạnh từ 18h40ph đến 19h, đồng thời gió xoáy mạnh kèm theo. Tại trạm đo được gió mạnh nhất: 16m/s hướng NNW trong thời gian 20 phút (từ 18h30ph - 18h50ph). Từ 19h trở đi gió mạnh và mưa giảm dần, đến 19h30ph hết dông, nhưng mãi đến 21h30ph mới tạnh mưa. Tổng lượng mưa đo được lúc 19h là: 77,1mm, trong cả trận lốc là: 109,5mm. Đây là trận lốc đầu mùa hè xảy ra tại tỉnh Hà Tây.

Lốc gây ra gió mạnh, mưa lớn đột ngột đã gây ra thiệt hại đáng kể. Theo điều tra bước đầu (của trạm KTTN Ba Vì), tại khu vực Ba Vì, Sơn Tây, gió xoáy mạnh kèm theo mưa lớn đã làm gãy, đổ nhiều cây to, hoa màu, hư hại nhà cửa và một số công trình. Tại khu vực xã Trung Thành, Sơn Tây, quân y viện 105, xã Trung Sơn Trầm... nhiều cây và cành cây có đường kính từ 10 - 15cm bị quật gãy, các cây to hơn nghiêng ngã. Đặc biệt tại Trung Sơn Trầm đã đổ một cây xà cừ $\Phi \approx 80\text{cm}$. Ngô, thuốc lá trên ruộng nơi lốc đi qua bị đổ gãy hoàn toàn, trên mặt lá có nhiều lỗ thủng lỗ rổ do mưa đá. Hoa quả trên cây (cam, bưởi, mít...) rụng nhiều (50 - 60%). Khu vực đồi Rền xã Trung Sơn Trầm nhiều nhà bị tốc ngói dồn vào thành từng đống nhỏ. Tại trường lái xe (cách trạm gần 2km) cũng tốc ngói và vỡ nhiều tấm phibrô ximăng. Ở khu vực Sơn Tây (nhất là ngoài đê) nhiều cụm tre bạt gốc, đổ rạp, nhiều nhà bị tốc ngói, đường cột và dây điện hỏng nặng làm mất điện 2 ngày.

Theo điều tra sơ bộ, không có thiệt hại về người.

Đây không phải là hiện tượng ít thấy hàng năm vào mùa hè ở vùng trung du Hà Tây. Vì chưa dự báo trước được, nên cần đề phòng để hạn chế thiệt hại do lốc gây ra.